

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

*Рудиченко М. В., здобувач вищої освіти групи ЗБ 6/2
Миколаївський національний аграрний університет*

Розкрито сутність методики фінансового обліку готової продукції, зважаючи на етапи технологічного процесу. Висвітлено особливості діючих систем бухгалтерського обліку готової продукції залежно від методів її оцінки.

Ключові слова: *готова продукція, методи оцінки, системи бухгалтерського обліку.*

За умов динамічності економічних зв'язків ринкової економіки, коли швидко змінюється кожна складова виробничого процесу, важливо правильно і ефективно побудувати бухгалтерський облік на підприємстві. Проблема побудови бухгалтерського обліку готової продукції нами досліджується за умов функціонування національних стандартів бухгалтерського обліку. Організувати бухгалтерський облік виробництва, як процесу, допомагає класифікація продукції, яка полегшує побудову її обліку. Особливістю національного фінансового обліку є відображення вартості продукції у будь-якій формі і у будь-який момент часу. Зважаючи на те, що бухгалтерські рахунки мають важливе значення для формування показників фінансової звітності, ступінь завершеності готової продукції має суттєве значення для фінансового обліку. Одночасно вартісні показники, обліковані на бухгалтерських рахунках, надають інформацію про відхилення понесених затрат на кожному етапі технологічного процесу, що

важливо для підсистеми управлінського обліку. Отже, від форми і ступеня завершеності процесу виробництва готової продукції залежить порядок її відображення в бухгалтерському обліку. В бухгалтерському обліку класифікація готової продукції проявляється у вартісному виразі і відображається на різних рахунках за допомогою методів оцінки.

Методи оцінки готової продукції підприємство обирає самостійно. Для правильного застосування методів оцінки в обліковому процесі виробництва і продажу продукції, обліковий процес вважаємо за доцільне поділити на два етапи. Зокрема, перший етап, відповідно до вимог управлінського обліку, пропонуємо пов'язати з оприбуткуванням виробленої продукції, а другий етап, зважаючи на особливості фінансового обліку, – з процесом реалізації виробленої продукції. Для визначення вартісної оцінки готової продукції при оприбуткуванні з процесу виробництва можливо застосування таких методів (рис. 1).

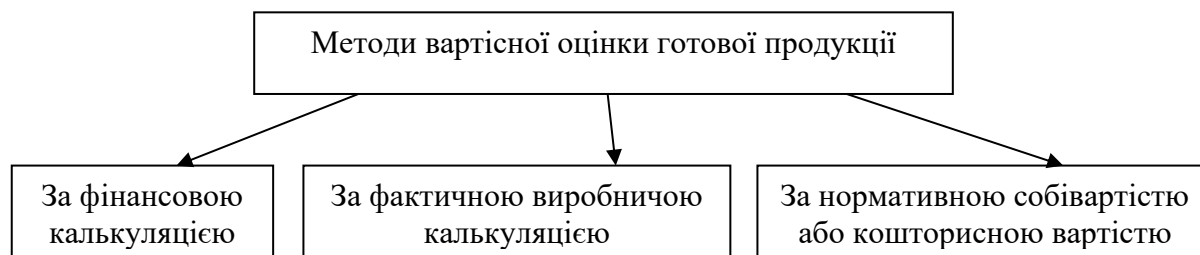

Рисунок 1 – Методи оцінки готової продукції

Джерело: побудовано автором з використанням [1]

Вартісна оцінка продукції за фактичною виробничою собівартістю для різних облікових підсистем є неоднаковою. Зокрема, у фінансовому обліку вартісна оцінка готової продукції визначається як сума всіх прямих затрат на її виготовлення, змінних загальновиробничих затрат та частини постійних загальновиробничих затрат, що складає фінансову калькуляцію реалізованої продукції звітного періоду. Вартісна оцінка готової продукції є організаційною основою в облікових підсистемах і проявляється різними показниками. В підсистемі фінансового обліку застосовується показник собівартості реалізації

продукції. Для розрахунку цього показника відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» використовується метод обліку затрат [2].

Залежно від методів оцінки готової продукції, облік можна умовно поділити на дві групи: точний облік і наближений. В умовах точної системи обліку, підтримується безперервний облік, шляхом детальних записів про оприбуткування і рух вартості продукції. В результаті чого, впродовж всього звітного періоду відома наявність готової продукції на складі. В основу наближеної системи обліку покладено сальдовий метод розрахунку готової продукції на кінець звітного періоду. Собівартість реалізованої готової продукції на кінець періоду не може бути визначена до тих пір, поки не буде завершено інвентаризацію. Зважаючи на вищевикладене, система бухгалтерського обліку повинна складатися з елементів, які взаємодіють між собою і формують єдине ціле. З випаданням одного елементу, втрачає сутність вся система. Такими елементами облікової системи виступають підсистеми: бухгалтерський фінансовий і управлінський облік, внутрішній аудит тощо. Кожна підсистема створює інформаційну базу, необхідну для організації фінансового і управлінського обліку, забезпечуючи ефективне функціонування підприємства. Готова продукція, як об'єкт облікової системи, поєднує організаційні інструменти обліку виробництва й реалізації продукції, слугує засобом для досягнення основної мети діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. Отже, визначення місця готової продукції в обліковій системі дозволяє чітко визначити її роль у побудові облікового процесу.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 (зі змінами від 01.01.2015 р. № z0008-13) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами від 09.08.2013 р. № z1242-13) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

Annotation

The essence of the financial accounting method of finished products is revealed, considering the stages of the technological process. The features of current accounting systems of finished products, depending on the methods of its evaluation, are highlighted.

Key words: *finished products, valuation methods, accounting systems.*

**Науковий керівник – Потривасва Н.В.,
д-р екон. наук, професор кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**